

ESITYS
xx.12.2018

Jakelu

LUONNOS/04.12.2018
JKa

KESKI-POHJANMAAN LIITON ESITYS TAVOITTEIKSI HALLITUSOHJELMAAN 2019-2023

Keski-Pohjanmaan liitto näkee tärkeänä, että hallitusohjelma 2019-2023 on luonteeltaan nykyisen ohjelman tapaan strateginen ohjelma-asiakirja ja operatiivisesta toiminnasta sovitaan erikseen ohjelmaa toimeenpantaessa.

Seuraavat tavoitteet tukevat toteutuessaan kestäväällä tavalla Suomen alueellista elinkeinopolitiikkaa ja kilpailukykyä sekä lisäävät kansainvälistä näkyvyyttä ja vaikutusmahdollisuuksia myös Keski-Pohjanmaan maakunnassa.

1) EU:n koheesipolitiikan ja maatalouspolitiikan vaikuttavuuden säilyttäminen sekä saannon tason ylläpitäminen ohjelmakaudella 2021 - 2027

Hallitus varmistaa, että Euroopan unionin komission valmistelussa oleva koheesipolitiikkaesitys ja maatalouspolitiikan linjaukset hyödyntävät parhaalla mahdollisella tavalla myös harvaan asuttuja maakuntia.

Hallitus varmistaa, että valmistelussa olevan ohjelmakauden 2021 - 2027 laskennallinen saanto säilyy harvaan asuttujen maakuntien näkökulmasta vähintään nykyisellä tasolla, ilman että saanto perustuu komission poikkeavien tilanteiden varalle kehittämään ns. turvalausekkeeseen.

Hallitus varmistaa, että ohjelmakauden 2021-2027 rahoituksenjakomekanismeissa otetaan huomioon myös harvan asutuksen yleiskriteeristö ja Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden (NSPA) erityisperusteet taikka muulla tavoin huolehditaan Keski-Pohjanmaan kaltaisten maakuntien saannon tason säilymisestä vähintään nykytasolla.

Hallitus vahvistaa harvaan asuttujen maakuntien kehittämistä ohjaamalla Euroopan unionin Suomelle osoittaman ohjelmakauden 2021 - 2027 rahoitusta tarpeisiin, jotka muutoinkin ovat jäämässä jälkeen muun Suomen kehityksestä. Tällaisia tarpeita ovat esimerkiksi tutkimus-, kehittämis- ja innovaatorahoituksen tarpeet, osaavan työvoiman saatavuuden kehittämistarpeet sekä uusien innovaatioiden ja elinkeinoelämän kasvu mahdollistaminen.

2) Osaavan työvoiman saatavuus

Hallitus varmistaa, että Keski-Pohjanmaan kaltaisten kehittyvien maakuntien kasvutarpeisiin on saatavissa riittävästi uudistuskykyisen ja uutta teknologiaa hyödyntävän yhteiskunnan tarvitsemaa osaavaa työvoimaa.

Hallitus lisää tutkintoon johtavan koulutusjärjestelmän joustavuutta ja monimuotoisuutta siten, että se mahdollistaa riittävän nopean työmarkkinatarpeeseen reagoinnin. Resursseja kohdistetaan erityisesti täydennys- ja muuntokoulutukseen, jolla voidaan tukea kuntien, yritysten ja sosiaali- ja terveystoimijoiden työvoimatarpeita sekä työttömien koulutukseen siten, että kaikki opintokokonaisuudet voivat olla osa myöhemmin erikseen suoritettavaa tutkintoa.

Hallitus tukee työvoiman liikkuvuutta asumiseen liittyvin kannustimin, esimerkiksi helpottamalla monipaikkaista asumista, edistämällä paikkariippumattoman työn tekemistä, tukemalla työhön hakeutumiseen perustuvaa muuttoliikettä sekä erilaisin verotuskäytännöin.

Hallitus käynnistää työperäisen maahanmuuton kansallisen toimintaohjelman. Ohjelmalla selvitetään ja otetaan käyttöön keinot mm. työlupamenettelyn keventämiseksi ja nopeuttamiseksi sekä lahjakkuuksien houkuttelemiseksi. Hallitus luo työperäiselle maahanmuutolle kokonaisuuden, jolla mahdollistetaan riittävän laaja-alaiset tukitoimet työperäisen maahanmuuton tilanteessa.

Hallitus tukee kuntia ja kuntien yhteistyötä työperäisen maahanmuuton tehostamiseksi.

Hallitus parantaa ja nopeuttaa eurooppalaisen tutkinnon hyväksymistä ilman eri menettelyjä.

Hallitus mahdollistaa ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteiset opintopolut ja tutkintojen suorittamisen.

Hallitus vahvistaa maakunnan ja kuntien sopimusperusteista yhteistyötä selvittämällä toisen asteen koulutuksen siirtämismahdollisuuden maakunnan vastuulle silloin, kun tästä on yksimielisyys maakunnan ja alueen kuntien kesken.

3) Digitalisaatio ja siihen liittyvien resurssien varmistaminen

Lähivuosina on edessä datatalouden aiheuttama globaali talouden uusjako. Hallitus valmistautuu alustatalouteen ja varmistaa palveluiden saavutettavuuden digitaalisesti koko maassa.

Hallitus vahvistaa määrätietoisin toimin kaikkia maakuntien datatalouteen liittyviä kansallisen kilpailukykyimme vahvuuksia, kuten systeemistä toimintatapaamme, digi-infran laatua, avoimen datan määrää sekä ICT-osaamisen tasoa. Hallitus kehittää kansalaisten digiosaamista ja lisää ICT-osaajien määrää niillä toiminta-aloilla, kuten esimerkiksi maatalous ja turkistalous, joissa ICT-osaamisesta on puutetta.

Hallitus tukee palveluiden digitaalista saavutettavuutta mahdollistamalla nopeat verkot (minimissään 100 Mbit) koko maassa.

Hallitus tukee alueellisten tietopalvelujen saatavuuden parantamiseen tähtäävien hankkeiden toteutumisesta osoittamalla taloudellista tukea esimerkiksi data-verkon laajentamiseen ja nopeuttamiseen.

Hallitus vauhdittaa vahvojen ja riittävän suurten ekosysteemien syntymistä tukemalla maakuntien ja maiden rajat ylittävää uudenlaista kokeiluyhteistyötä. Lisäksi hallitus tukee alueellisten verkostojen vahvistumista ja turvaa kokeilutoiminnan edellyttämän lainsäädännöllisen ketteryuden ja joustavuuden.

Hallitus edistää asiakaslähtöisten, julkisten palvelujen digitalisaatiota edellyttämällä kaikkiin julkisiin palveluihin ensisijaisena digitaalisen käyttöliittymän sekä kaikkien käyttöliittymien yhteensopivuutta.

4) Innovaatiopolitiikka

Hallitus tukee maakuntien talouden kasvua tukemalla yritysten toimintaedellytyksiä sekä mahdollistamalla maakunnallisten yhteistyöjärjestelyjen toteuttamisen.

Hallitus vahvistaa sekä palvelualojen että tuotannollisten alojen uusia toimintatapoja siten, että avoimella sektorilla on kyky toimia tehokkaasti myös työvoimapulatilanteessa. Hallitus suuntaa kehittämispanoksia tuottavuutta noustaviin toimenpiteisiin, tekoälysovellusten käyttöönottoon ja digitaalisten toimintaympäristöjen luomiseen. Hallitus lisää taloudessa olevan rahan kiertonopeutta keventämällä palvelualojen sääntelyä.

Hallitus tukee systemaattista alueellista kehittämistoimintaa edistämällä uutta tutkimus- ja kehittämispoliittista kumppanuutta sekä mahdollistamalla olemassa olevien resurssien yhdistämisen: hallitus osoittaa Keski-Pohjanmaan maakunnan kaltaisten pienten maakuntien innovaatiopolitiikan rahoittamiseen (noin 300-500 M€) muun muassa Business Finlandin ja Sitran rahoitusta.

Hallitus varmistaa maakunnissa toimivien yritysten ja yhteisöjen kykyä toimia kansainvälisessä toimintaympäristössä edistämällä yhteisten säännösten syntymistä. Hallitus edistää aktiivisesti eurooppalaista innovaatiopolitiikkaa sekä Euroopan unionin muita politiikkoja.

5) Saavutettavuus

Hallitus parantaa maakuntien välistä ja maakuntien sisäistä saavutettavuutta laatimalla selkeän, yli hallituskausien ulottuvan maantiet, raideliikenteen ja lentoliikenteen sisältävän liikennejärjestelmän kehittämissuunnitelman, jonka perusteella selvitetään myös eri liikennejärjestelmän investointikohteet ja kohdennetaan niihin tarvittavat resurssit. Hallitus näkee Suomen liikennejärjestelmän osana kansainvälistä liikenneverkkoa.

Hallitus tukee liikenneinvestointien mahdollisimman nopeaa toteuttamista selvittämällä mahdollisuudet hyödyntää muun muassa hankekohtaisia yhtiöitä, yksityistä rahoitusta sekä valtion omien tukiluonteisten panosten muuttamista kilpailukykyä lisääviksi investoinneiksi.

Hallitus tukee digitalisaation perustuvien älykkään liikenteen ratkaisujen kehittämistä.

Hallitus osoittaa perusväylänpitoon vuosittain 1,3 miljardia eli tie- ja rataverkon korjausvelkaa vähennetään vuosittain 300 miljoonalla eurolla.

Hallitus kehittää metsäteollisuuden ja muiden teollisuusalojen kykyä saada tuotteita markkinoille kilpailukyisesti.

Keski-Pohjanmaan maakunnan talous ja elinkeinojen toimintakyky nojautuu vahvasti vientiteollisuuteen. Hallitus poistaa keskeisimmät vientiteollisuuden pullonkaulat sekä alueelliset pullonkaulat.

Hallitus kehittää liikenneverkkoa nopeat junayhteydet mukaan lukien mm. mahdollistamalla alueellisen raideliikenteen eri työssäkäyntialueiden välillä työvoiman saatavuuden sekä tasapuolisen saavutettavuuden kriteereihin perustuen.

6) Kasvua tukeva ympäristö- ja ilmastopolitiikka

Hallitus näkee ympäristöpolitiikan elinvoiman osatekijänä ja mahdollistajana sekä tukee uusien toimintatapojen käyttöönottamista.

Hallitus tukee taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävään kasvuun perustuvaa politiikkaa ja näkee kestävään luonnonvarojen käyttöön, kiertotalouteen ja biotalouteen perustuvat mahdollisuudet Keski-Pohjanmaan maakunnan kaltaisten maakuntien kilpailukyvyyn, elinvoiman ja vetovoiman edistämässä.

Hallitus kehittää kaavoituksen ja ympäristöhallinnon lupamenettelyn normistoa ja toimintatapoja joustavampaan suuntaan. Nykyinen kehitys on oikeansuuntainen, mutta riittämätön. Tavoitteena tulee olla sujuva ja toimiva lupamenettelyprosessi, jossa otetaan huomioon avoimuuden, käsittelyaikojen nopeuden ja luotettavuuden näkökulmat. Samalla tulee arvioida sitä, miltä osin lupamenettelyä ja normistoa voidaan em. tavoitteet huomioon ottaen yksinkertaistaa ja jopa purkaa ympäristönsuojelun näkökulmat kuitenkin huomioiden.

Hallitus varmistaa maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen yhteydessä, että maakunnan asukkaiden valitsema maakuntavaltuusto pystyy ohjaamaan maakunnan rakennetta ja tukemaan sen toiminnallisuutta maakuntakaavoituksen avulla.

Hallitus korostaa ennakoivan, vuorovaikutteisen ja maakunnat osallistavan suunnittelun merkitystä ja edistää tällaisten toimintatapojen käyttöönottoa uusien säännösten tai määräysten sijasta. Maakunnan eri toimijat sitouttavat suunnittelu- ja neuvottelumenettelyt ovat osa älykästä kaupunki- ja aluepolitiikkaa ja niillä vaikutetaan mm. vetovoimaisten ja viihtyisien elinympäristöjen muodostumiseen, joka on erityisen tärkeää esimerkiksi Keski-Pohjanmaan maakunnalle.

Keski-Pohjanmaa on vahva biotalouden kehittäjä ja innovaattori. Hallitus edistää alueista lähtevää biotalouden kansainvälistä edelläkävijyyttä, jossa edelleen kehitetään osaamista, teknologioita, vientiä ja uusia ratkaisuja. Hallitus jatkaa metsien

käyttöön pohjautuvan biotalouden kehittämistä, jossa otetaan huomioon pitkäjänteinen ja kestävä metsien hoito ja ilmastotavoitteet.

LIITTEET __ = __ lehteä

JAKELU Maakuntahallitus
Maakuntavaltuusto
Keski-Pohjanmaan kunnat

TIEDOKSI Vaasan vaalipiirin kansanedustajat